

METODICKÝ LIST K PRACOVNÍMU LISTU

Téma	
Tematický okruh (začlenění do učebního plánu)	Člověk a jeho svět, člověk a zdraví
Cílová skupina	4. ročník ZŠ
Časová náročnost	jednodenní terénní výuka realizovaná v několika etapách
Mezipředmětové vazby	tělesná výchova, výtvarná výchova, vlastivěda
Průřezová témata	osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova
Organizační formy	skupinová
Personální zajištění	1 učitel

Pomůcky	pracovní list, podložka na psaní, tužku, pastelky, (není-li možnost zapůjčit správcem dopravního hřiště, tak jízdní kolo nebo troj či čtyřkolka)
Lokalita realizace	terénní výuka je koncipována přímo pro areál dopravního hřiště – alternativa k dopravnímu hřišti prakticky neexistuje, snad jen dopravně klidná lokalita s křižovatkami cest a dopravním značením
Specifika prostředí	

Vstupní požadované znalosti a dovednosti žáků	základní znalosti dopravního provozu, základní ovládání dopravního prostředku (typicky jízdní kolo)
Cíle aktivity	Osvojit si pravidla chování účastníka v silničním provozu se speciálním zaměřením na pozici cyklisty, rozvinout schopnosti a dovednosti účastníka silničního provozu pomocí simulace provozu v prostředí dopravního hřiště
Závěr (hodnocení)	společná kontrola pracovních listů, diskuze nad výsledky jednotlivých úkolů, praktické vyzkoušení jízdy v simulovaném provozu

Scénář aktivit	činnosti učitele	činnosti žáků
	Rozdání pracovních listů žákům a uvedení do tématu terénní výuky. Poté učitel odpovídá na případné dotazy.	Žáci naslouchají, poté se případně dotazují.
úkoly 1-8	Učitel zadá úkol, poté společně s žáky úkol vyhodnotí a moderuje diskuzi o výsledcích.	Žáci řeší úkol, následně hromadně diskutují.
Realizační rizika	Platí zejména pro simulaci dopravního provozu: Nepřízeň povětrnostních podmínek, riziko zranění vinou pádu z jízdního kola	
Alternativy k aktivitě (aktivitám)	Komentované pozorování reálného silničního provozu (ideálně v různých lokalitách – od cyklostezek, přes málo vytěžované dopravní komunikace až po frekventované křižovatky)	
Poznámky: Pracovní list doplňuje a ověřuje znalosti žáků, které by si měli žáci osvojit v průběhu celé terénní výuky, jejíž stěžejní částí je praktické vyzkoušení (simulovaného) silničního provozu na dopravním hřišti. Základní činnosti učitele ve smyslu průběžného dohledu nad bezpečností a individuální asistencí jednotlivým žákům je brána jako samozřejmost.		

Pomůcky pro učitele (texty, odkazy ad.):

<http://www.ibesip.cz/cz/dopravni-vychova>

<http://www.cyklodoprava.cz/bezpecnost/dopravni-vychova>

<http://www.pankuzel.cz/cz/skoda-hrou>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ. 1.07/1.1.0026.0035

Klíč k pracovnímu listu:

NA DOPRAVNÍM HŘIŠTI

Doprava je každodenní součástí našeho života. Každý z nás se prakticky každý den potřebuje někam dopravit – například do školy, do práce, do obchodu, do kina nebo třeba domů. Využíváme k tomu různých způsobů dopravy. Velmi důležitou součástí chování v dopravním provozu je dodržování pravidel, které mají svůj význam především v oblasti bezpečnosti. Během tohoto kurzu se dozvíte mnoho nových informací, a to nejen o pravidlech bezpečného provozu, ale také o základním vybavení cyklisty, o obsahu lékárničky a samozřejmě o dopravních značkách a jejich významu.

úkol 1: Škrtněte z následujícího seznamu ty položky, které nepovažujete za různé způsoby dopravy. Na promyšlení a splnění úkolu máte 2 minuty. Poté svůj názor vysvětlete.

všechny možnosti jsou nějakým způsobem dopravy

a) chůze	g) jízda autem (jako řidič)
b) jízda na kole	h) jízda autem (jako spolujezdec)
c) jízda na koloběžce	i) běžkování na lyžích
d) jízda na motorce	j) let letadlem
e) jízda autobusem	k) let vzducholodí
f) jízda vlakem	l) jízda lanovkou

úkol 2: Do každého řádku vepiš telefonní číslo, kterým se lze dovolat na následující místa:

AMBULANCE155.....

POLICIE158.....

městská (obecní) policie 156

TÍŠŇOVÁ LINKA112.....

HASIČI150.....

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ. 1.07/1.1.0026.0035

úkol 3: Z následujícího seznamu vyberte, kdo všechno je účastníkem silničního provozu. Na promyšlení a splnění úkolu máte 2 minuty. Poté svůj názor vysvětlete.

- a) řidič autobusu městské hromadné dopravy
- b) paní jdoucí přes přechod pro chodce
- c) pán, který ve své zahrádce zalévá květiny
- d) chlapec venčící svého psa v parku
- e) děvče jedoucí na kole po cyklostezce
- f) pilot velkého dopravního letadla
- g) chodec, který jde po okraji silnice
- h) řidič parkující své auto na veřejném parkovišti

podle zákona 361/2000 Sb. „o silničním provozu“ je účastníkem provozu na pozemních komunikacích každý, kdo se přímým způsobem účastní provozu na pozemních komunikacích.

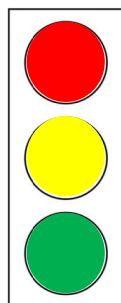
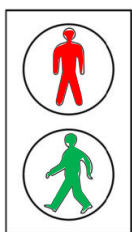
úkol 4: Doplněte níže uvedený text týkající se správné výbavy kola a každého cyklisty. Poté zhodnoťte, zda Honzíkovi stále něco chybí a nebo se může vydat na svou cestu.

Honzík by chtěl jet na kole do sousední vesnice navštívit svého dobrého kamaráda. Nejprve však musí zkontrolovat, zda má vše potřebné v pořádku. Kontrolu začal u svého bicyklu. Prsty prohmatával ...**pneumatiky**... a zjistil, že jsou řádně ...**nahuštěné**.... . Kdyby tomu tak nebylo, musel by si vzít ...**pumpičku**.... a pomocí ní by vše dokázal napravit. Dále zkontroloval, že má vše potřebné pro to, aby se mohl vrátit až za tmy. Na několika místech má na kole umístěny odrazky, které ...**odráží světlo (jakoby svítí)**..., když jsou osvětleny reflektory automobilů. Aby ale zvýšil svou bezpečnost a aby ve tmě viděl, kam to vlastně jede, má u předních řídítek připevněné ...**světlo**... , které míří směrem ...**dopředu do směru jízdy**... a má ...**bílou**... barvu. V zadní části bicyklu má také připevněné ...**světlo**... , které však míří směrem ...**dozadu proti směru jízdy**... a má ...**červenou**... barvu. Honzík také nezapomněl zkontrolovat ...**brzdy**... , aby vždy mohl zavčas a bezpečně zastavit. No a protože Honzíkovi ještě nebylo 18 let, musí si na

hlavu vzít ...**cyklistickou helmu**... . On by to ale udělal, i kdyby těch 18 let už měl, protože dbá o svou bezpečnost. A protože zároveň nechce nic podcenit a chtěl by, aby jej viděli řidiči automobilů už z dálky, oblékl si na sebe reflexní ...**oblečení (vestu, pásky, apod.)**... .

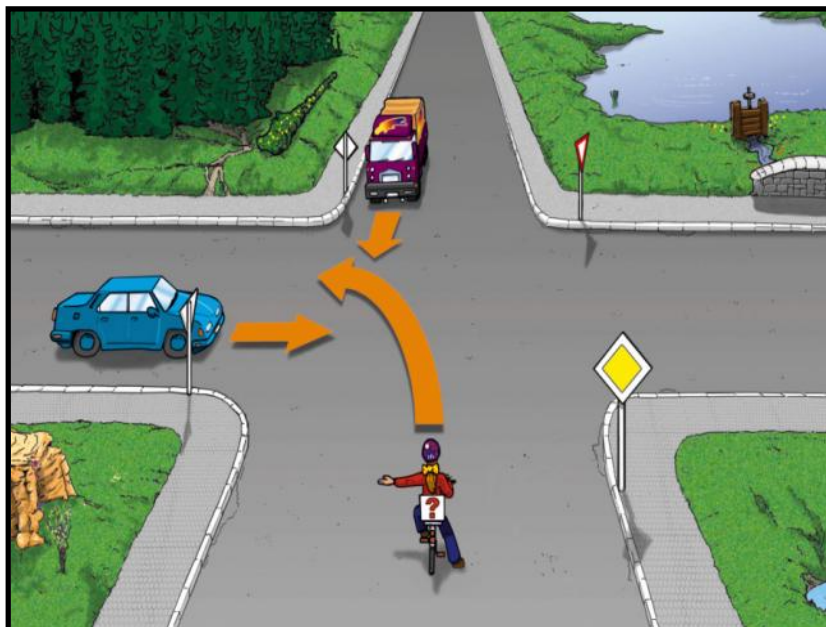
úkol 5: Vybarvěte dopravní značky správnými barvami a určete význam každé z nich.

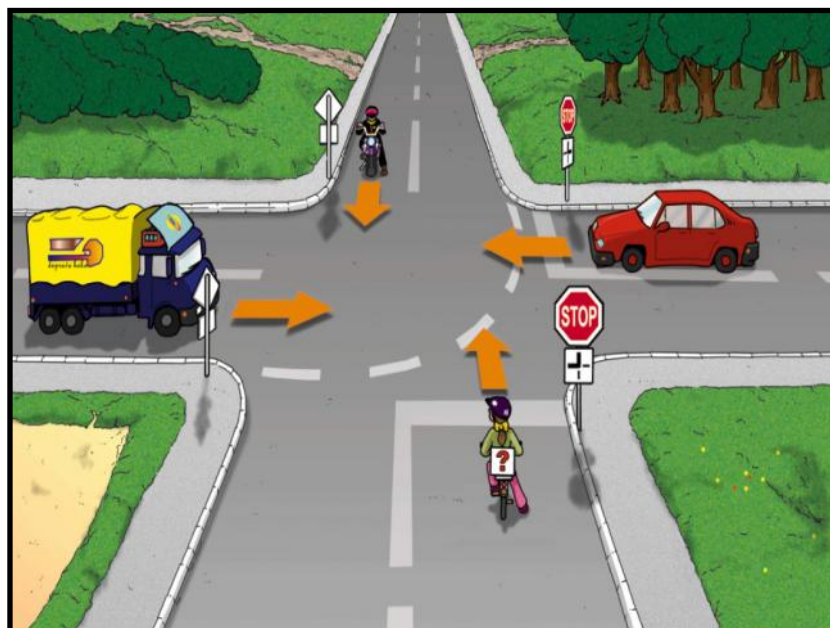
úkol 6: Určete správné pořadí, ve kterém by měli jednotliví účastníci vjet do křižovatky.

křižovatka A

1. nákladní auto
2. cyklista
3. modré auto

křižovatka B

1. nákladní auto
2. motorka (v protisměru)
3. červené auto
4. cyklista (zády k nám)

úkol 7: Pro všechny případy je dobré vozit s sebou lékárničku se základními zdravotnickými potřebami.

- a) Zkuste níže vypsát, co všechno by nemělo chybět v příruční lékárničce. Na tento úkol máte 2 minuty.
- b) Spolu s vyučujícím se podívejte, co všechno obsahuje příruční lékárnička a zkuste určit, co se k čemu používá.

různé náplasti, obvazy, sterilní gázu, obinadlo, dezinfekci (např. Septonex, Jodisol), malé nůžky, pinzetu, základní léky (např. proti bolesti - Ibalgin, Paralen), gumové rukavice, apod.

úkol 8: Se znalostmi, které už o dopravním provozu máte, by pro vás nemělo být těžké správně odpovědět na níže uvedené otázky. POZOR, u některých otázek může být i více správných odpovědí. Na promyšlení a splnění úkolu máte 10 minut.

- 1) V případě, že má cyklista v úmyslu změnit směr jízdy, musí dát svůj záměr najevo:
 - a) ukrutným křičením na všechny strany
 - b) nezřetelným poškrábáním se na hlavě
 - c) ukáže zřetelně do nového směru rukou
 - d) nemusí dávat žádné znamení
- 2) Pokud chce chodec přejít silnici, může tak učinit:
 - a) kdekoliv, kde zrovna není provoz
 - b) pouze na přechodu pro chodce
 - c) kdekoliv, kde zrovna není provoz, ale musí se pořádně rozhlédnout (případně i toto)
 - d) kdekoliv, ale jen pokud skáče po levé noze

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ. 1.07/1.1.00/26.0035

- 3) Do povinné výbavy jízdního kola nepatří:
- a) světelné odrazky
 - b) pumpička na nafukování kol
 - c) rádio
 - d) brzdy
- 4) Jaké barvy jsou obvykle na dopravním semaforu?
- a) bílá, modrá, červená
 - b) červená, oranžová, žlutá
 - c) zelená, červená, žlutá
 - d) fialová, stříbrná, černá
- 5) V jakém pořadí se objevují barvy na semaforu, který dává pokyn k volné jízdě?
- a) nejprve červená, pak žlutá a nakonec zelená
 - b) nejprve zelená, pak červená a nakonec žlutá
 - c) nejprve červená, pak červená současně se žlutou a nakonec zelená
 - d) nejprve červená, pak žlutá, pak červená a nakonec zelená
- 6) Dopravní značka *Jednosměrný provoz* vypadá jako:
- a) bílý kruh s červenou ležatou čarou uprostřed
 - b) červený kruh s bílou ležatou čarou uprostřed
 - c) modrý obdélník s bílou šipkou ukazující směr průjezdu
 - d) modrý kruh s bílou šipkou ukazující směr průjezdu

- 7) Výstražné dopravní značky se lehce rozpoznají podle toho, že vypadají jako:
- a) bílý trojúhelník s červeným lemováním
 - b) bílý kruh s červeným lemováním
 - c) modrý kruh s bílým lemováním
 - d) bílý obdélník s černým lemováním
- 8) Po které straně silnice se musí pohybovat účastníci silničního provozu?
- a) jednotliví chodci vpravo, cyklisté a automobily vlevo
 - b) každý se pohybuje, kde se mu líbí
 - c) jednotliví chodci vlevo, cyklisté a automobily vpravo
 - d) skupina chodců vpravo, jednotliví chodci vlevo, cyklisté a automobily vpravo
- 9) Vstupuje-li chodec na přechod pro chodce, musí se nejprve podívat:
- a) na svůj mobilní telefon
 - b) nejprve doprava, pak doleva (v zemích, kde se jezdí po levé straně – Anglie apod.)
 - c) nejprve doleva, pak doprava
 - d) nejprve nahoru, pak dolů
- 10) Cyklista má právo jezdit:
- a) po vyhrazených cyklostezkách
 - b) po silnici (není-li podél silnice cyklostezka)
 - c) po chodníku (jen do věku 10 let)
 - d) po chodníku (i když je cyklista starší než 10 let)